

ЧЛЕНУ-КОРЕСПОНДЕНТУ НАН ТА НАМН УКРАЇНИ Л. В. УСЕНКО — 80 років

10 липня 2014 р. виповнилося 80 років від дня народження одного із засновників анестезіології та реаніматології в Україні, професора кафедри анестезіології та інтенсивної терапії Дніпропетровської медичної академії МОЗ України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державної премії України у галузі науки і техніки, лауреата Державної премії Уряду Російської Федерації у галузі науки і техніки, члена-кореспондента НАН та НАМН України, професора, доктора медичних наук Людмили Василівни Усенко.

У 1958 р. після закінчення Дніпропетровського медичного інституту Л. В. Усенко стає першим і єдиним штатним лікарем-анестезіологом у Дніпропетровську. Від 1961 р. вона стає першим позаштатним головним анестезіологом області. У 1962 р. Л. В. Усенко організувала і очолила перше у Дніпропетровській області відділення анестезіології на базі обласної клінічної лікарні ім. І. І. Мечнікова. У цьому ж році захистила кандидатську дисертацію “Сравнительная оценка состояния гемодинамики, функции внешнего дыхания и межклеточного обмена при различных видах обезболивания”. У подальшому на базі створеного у 1963 р. протиправцевого центру, який став прообразом реанімаційного відділення, Л. В. Усенко організувала перше в Дніпропетровській області відділення реанімації та інтенсивної терапії на 6 ліжок в обласній клінічній лікарні ім. І. І. Мечнікова. У 1966-2004 рр. Л. В. Усенко була головою Товариства анестезіологів та реаніматологів, а потім — Асоціації анестезіологів Дніпропетровської області.

В 1967 р. Л. В. Усенко очолила доцентський курс з анестезіології при кафедрі загальної хірургії Дніпропетровського медичного інституту. У 1971 р. захистила докторську дисертацію “Гемодинамика и кислотно-щелочное равновесие у онкологических больных с премедикацией, обезболиванием и методом ведения послеоперационного периода” та у 1972 р. зайняла посаду професора кафедри загальної хірургії за фахом “анестезіологія”. Після заснування кафедри анестезіології та реаніматології у 1973 р. Л. В. Усенко працювала завідуючою кафедри, а від 2008 р. — професором.

У 1979 р. Л. В. Усенко була призначена проректором з наукової роботи, а у 1981-96 рр. була ректором Дніпропетровського медичного інституту. Протягом 15 років Л. В. Усенко працювала над створенням матеріально-технічної бази та росту наукового і педагогічного потенціалу одного із

провідних медичних вузів України, яким є сьогодні Дніпропетровська медична академія МОЗ України.

Науковими інтересами Л. В. Усенко є фундаментальні проблеми анестезіології та реаніматології, в яких важливе місце займає розробка методів захисту головного мозку від ішемічно-реперфузійного пошкодження, інтенсивна терапія крововтрати, ефективні методи детоксикації. Особливе місце займає цикл клініко-експериментальних досліджень плазмозамінника з газотранспортною функцією на основі перфторвуглецевих сполук — перфторану, який був удостоєний Державної премії Уряду Російської Федерації (1998 р.). Іншими напрямками наукових досліджень є питання серцево-легеневої та церебральної реанімації, порушень гемостазу при критичних станах, вікові аспекти адаптації до операційної травми та анестезії, а в останній час — вивчення розвитку когнітивних порушень при проведенні оперативних втручань та анестезіологічного забезпечення, а також методів їх фармакологічної корекції.

Л. В. Усенко є автором понад 500 друкованих праць, серед яких монографії, практичні керівництва, підручники та навчальні посібники, видані у тому числі за кордоном. Серед них слід відзначити “Интенсивная терапия при кровопотере”, що витримала 3 видання (1990, 1995, 2008 рр.), “Нейро-реаниматология” у двох томах (2008 р.), а також підручники для медичних вузів з анестезіології та інтенсивної терапії (1983, 1995, 2003, 2010, 2012 рр.). Під її керівництвом виконано 6 докторських та 50 кандидатських дисертацій.

Л. В. Усенко очолює спеціалізовану вчену раду із захисту докторських і кандидатських дисертацій в Дніпропетровській медичній академії МОЗ України за спеціальностями “анестезіологія і інтенсивна терапія” та “хірургія”. Л. В. Усенко є членом проблемної комісії “Анестезіологія та інтенсивна терапія” МОЗ та НАМН України, членом правління Української та Дніпропетровської обласної Асоціації анестезіологів, почесним членом Федерації анестезіологів Грузії та Федерації анестезіологів і реаніматологів Росії, членом редколегій журналів

“Анестезіологія и реаниматология”, “Общая реаниматология» (Російська Федерація), “Біль, знеболювання і інтенсивна терапія”, “Український журнал екстремальної медицини”, “Український медичний часопис”, “Медичні перспективи” та ін.

Л. В. Усенко нагороджено 6 медалями, Почесними грамотами Кабінету Міністрів, Президії НАМН та МОЗ України.

Президія НАМН України щиро вітає шановну Людмилу Василівну з ювілеєм, бажає доброго здоров'я, невичерпної енергії та нових творчих успіхів.